

**Обґрунтування
про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до
деяких постанов НКРЕКП»**

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок) основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження Закону про ринок, зокрема правилами ринку та правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.

Відповідно до частини третьої статті 6 Закону про ринок та частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), до повноважень Регулятора належить затвердження правил ринку, які розробляються і адмініструються оператором системи передачі, та правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, які розробляються і адмініструються оператором ринку.

З метою запобігання зловживанням та неринковій поведінці учасників ринку, Регулятором було доопрацьовано пропозиції НЕК «УКРЕНЕРГО» та АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» та прийнято постанову НКРЕКП від 28.02.2023 № 390 «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», якою передбачено, зокрема удосконалення здійснення спостереження за ринком та вжиття оперативних тимчасових заходів з метою запобігання неефективному функціонуванню ринку електричної енергії.

Разом з цим, відповідно до положень частини другої статті 1 Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» та рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства № 2018/01/MC-EnC від 29 листопада 2019 року та з метою імплементації в українське законодавство адаптованої версії Регламенту ЄС № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10.06.2023 № 3141-IX (далі – Закон № 3141-IX), яким, зокрема, внесено зміни до Закону про ринок.

Відповідно до частини четвертої статті 11² Закону про ринок, Регулятор затверджує невичерпний перелік практик, які можуть бути маніпулюванням або спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

У свою чергу, Регулятором на виконання положень Закону № 3141-IX постановою НКРЕКП від 27.03.2024 № 614 затверджено Вимоги щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку (далі – Вимоги).

Слід зауважити, що Вимоги визначають, зокрема:

невичерпний перелік практик, які можуть бути маніпулюванням чи спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку;

УВ
НКРЕКП
№561-22.1.1/26 від 18.03.2026
КЕП: Сідоров І. В. 18.03.2026 13:21
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

вимоги до осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами;

сигнали, що можуть вказувати на підозрілу поведінку на оптовому енергетичному ринку.

Ураховуючи викладене, НКРЕКП, на засіданні, яке проводилось 18 листопада 2025 року у формі відкритого слухання, схвалила проєкт рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови), яким передбачається вдосконалення положень Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307, та Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, у частині виключення окремих положень, що відповідно до законодавства врегульовуються Вимогами.

Разом з цим, Проєкт постанови згідно зі статтею 15 Закону про НКРЕКП, має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень та пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб, був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proyekt-postanovi-shcho-maye-oznaki-regulytornogo-akta-zmini-do-deyakih-postanov-nkrekp>.

Відповідно до положень Закону про НКРЕКП та Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 09 січня 2026 року відбулись відкриті обговорення отриманих Регулятором від заінтересованих сторін зауважень та пропозицій до Проєкту постанови, за результатами якого було складено протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених пропозицій та їх обґрунтуванням, який оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorennya-proyektu-rishennya-shchodo-zatverdzhennya-zmin-do-deyakih-postanov-nkrekp_1.

Водночас, згідно з частиною другою статті 2 Закону про ринок, проєкти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.

У свою чергу, Проєкт постанови погоджений листом Антимонопольного комітету України від 05.02.2026 № 128-06/01-36-НПА.

Разом з цим, АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» листом № 01-41/379 від 11.02.2026 надано пропозиції щодо набрання чинності положень Проєкту постанови щодо передбачення у заяві про участь у РДН та ВДР ЕСРВ-код учасника оптового енергетичного ринку з 01 липня 2026 року. Зазначені пропозиції ґрунтуються на необхідності доопрацювати програмне забезпечення оператора ринку, яке

використовується для організації та проведення торгів на РДН та ВДР, у тому числі й для реєстрації учасників РДН/ВДР.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує до прийняття Проект постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Зміни), що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, крім підпункту 2 пункту 2 Змін, який набирає чинності з 01 липня 2026 року.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

**Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг**

1. Пункти 1.8.4 та 1.8.5 глави 1.8 розділу I Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, виключити.

2. У Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308:

1) у розділі I:

у главі 1.3:

пункт 1.3.4 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«3) здійснювати запис, зберігання та використання фактів комунікації та інформаційного обміну (телефонні розмови, листування засобами поштового та/або електронного зв'язку тощо) з учасником РДН/ВДР у процесі забезпечення функціонування РДН/ВДР та організації купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР, із дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних»»;

пункт 1.3.6 доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

«9) повідомляти Регулятора про виявлені порушення учасниками РДН/ВДР цих Правил;

10) надавати Регулятору дані, необхідні для здійснення моніторингу РДН та ВДР, у порядку та у строки, визначені Регулятором;

11) оприлюднювати до 01 лютого року, наступного за звітним, на вебсайті ОР щорічний звіт щодо роботи РДН та ВДР з відображенням агрегованих та/або знеособлених даних.»;

у пункті 1.7.6 глави 1.7:

у реченні першому слова «спостереження за роботою» замінити словами «аналізу роботи»;

у реченні другому слово «спостереження» замінити словом «аналізу»;

у главі 1.12:

назву викласти в такій редакції:

«1.12. Аналіз роботи РДН та ВДР і поведінки учасників РДН/ВДР»;

пункти 1.12.2 та 1.12.3 викласти в такій редакції:

«1.12.2. Правила поведінки встановлюють вимоги щодо дотримання учасниками РДН/ВДР положень цих Правил та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування РДН та ВДР.

1.12.3. ОР здійснює аналіз роботи РДН та ВДР і поведінки учасників РДН/ВДР у процесі участі на торгах на РДН та ВДР.

Контроль за дотриманням цих Правил здійснює Регулятор відповідно до повноважень, передбачених законодавством України.»;

пункти 1.12.4 – 1.12.8 виключити.

У зв'язку з цим пункт 1.12.9 вважати пунктом 1.12.4;

2) у главі 2.1 розділу II:

пункт 2.1.3 після підпункту 5 доповнити новим підпунктом 6 такого змісту:

«6) ECRB-код учасника оптового енергетичного ринку;».

У зв'язку з цим підпункти 6 – 9 вважати відповідно підпунктами 7 – 10;

пункт 2.1.12 після слова, аббревіатури та знака «код ЄДРПОУ,» доповнити аббревіатурою, знаками та словами «ECRB-код учасника оптового енергетичного ринку,»;

3) пункт 3.2.13 глави 3.2 розділу III виключити.

У зв'язку з цим пункт 3.2.14 вважати пунктом 3.2.13;

4) у додатку 7:

у главі 1:

пункти 1.2 та 1.3 викласти в такій редакції:

«1.2. Метою цих Правил є забезпечення прозорості функціонування РДН та ВДР і конкуренції на РДН/ВДР.

1.3. ОР у своїй діяльності та учасники РДН/ВДР при здійсненні діяльності на РДН та ВДР керуються законами України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування РДН та ВДР.»;

пункт 1.4 виключити;

пункт 2.3 глави 2 виключити.

У зв'язку з цим пункт 2.4 вважати пунктом 2.3;

у главі 3:

назву викласти в такій редакції:

«3. Аналіз роботи РДН та ВДР»;

пункт 3.1 викласти в такій редакції:

«3.1. Здійснення аналізу роботи РДН та ВДР покладається на ОР.»;

пункт 3.3 викласти в такій редакції:

«3.3. У цілях запобігання порушенням на РДН/ВДР, виникнення конфлікту інтересів та зниженню ризиків при організації та проведенні торгів на РДН/ВДР, ОР проводить аналіз дотримання учасниками РДН/ВДР вимог цих Правил, Правил

РДН/ВДР та інших нормативно-правових актів та документів, що регламентують функціонування РДН та ВДР.»;

у пункті 3.4 слова «Структурний підрозділ» виключити;

у пункті 3.5 знаки, слова та аббревіатури «, випадків фактичного та/або потенційного негативного впливу дій та/або бездіяльності учасників РДН/ВДР на результати торгів на РДН/ВДР структурний підрозділ ОР повинен негайно повідомити про це Регулятора та органи Антимонопольного комітету України» замінити аббревіатурою, словами та цифрою «ОР повідомляє Регулятора протягом 2 робочих днів з дати фіксації порушення»;

пункт 3.6 виключити.

У зв'язку з цим пункт 3.7 вважати пунктом 3.6;

у пункті 3.6 слова «спостереження за роботою» замінити словом «роботи»;

у пункті 4.3 глави 4:

підпункт 2 викласти в такій редакції:

«2) повідомляти ОР про випадки порушення положень цих Правил, Правил РДН/ВДР та інших нормативно-правових актів та документів, що регламентують функціонування РДН/ВДР, здійснені іншими учасниками РДН/ВДР;»;

підпункт 3 виключити.

У зв'язку з цим підпункт 4 вважати підпунктом 3;

главу 5 виключити.
